

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Megvalósulnak Budapest hatalmas városépítési tervei*

Forrás: *Budapesti Hírlap*

Osztályozás

Tárgy *725.091*

Hely

Idő *"1929"*

Személy

Bp.

(Hely)

1929. VIII. 11.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

MEGVALÓSULNAK BUDAPEST HATALMAS VÁROSÉPÍTÉSI TERVEI

Kiépül az Erzsébet-sugárút, az északi Lipótvárosban parkot létesítenek, útban az Andrássy-út meghosszabbítása és a Tabán kiépítése

RAKOVSKY IVÁN A FŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSÁNAK ELNÖKE NYILATKOZIK A NAGY DRORLÉMAKRÓL

Az a rohamos építkezés, amely Budapesten az utóbbi időben megindult, aktuálisabbá tett sok városfejlesztési problémát, amelyet a háború és az utána következő esztendőök építési szempontból meddő ideje el is felejtett.

A *Budapesti Hírlap* munkatársa tokeresté Rakovszky Ivánt, a Közmunkatanács elnökét, hogy tőle a legaktuálisabb problémákról nyilatkozatot kérjen. Mindenekelőtt megkérdeztük, hogy a Közmunkatanács milyen álláspontot foglal el a Rókus-kórház kitelepítése dolgában. A következő választ kaptuk:

A Rókus-kórház kitelepítése

— A Rókus-kórház áttelepítése a városnak olyan magángazdálkodási ügye, amelybe a Közmunkatanács csak egyetlenegy szempontból, nevezetesen a városszabályozási kérdésében szólhat bele. Általában az a néze

tem, hogy a főváros régi építkezéseit nemcsak akkor vétek lerombolni, ha azok műemlék jellegével bírnak, hanem a jellegzetes épületeket, amelyek a megszokott városkép integritásának alkatrészei, lehetőleg kímélni kell. Kétségtelen, hogy a Rókus-kórház lebontása a Rákóczi-út e részének patinás látképét meg fogja változtatni. Az épület azonban annyira rozoga és úgy tudom, inficiált, hogy annak eltávolítása közegészségügyi érdek. A városkép megmentése érdekében azonban föltétlenül meg kell kímélnünk a kórház mellé épült kis kápolnát, amely csinos is és a Rákóczi-út egyhangú perspektívájában az egyetlen élénk sziget. A Rákóczi-út kiszélesítésének a kápolna megmentése nem állja útját, mert a járdát a kápolnának a Rókus-kórház felé eső oldalán lehet elvezetni s a templom a járdá kocsit felőli szélét zárhatja le. Ez a megoldás kétségtelenül szép is lenne és a

forgalomnak sem válnék hátrányára.

— A Rókus-kórház új helyének kiszemelése annyira orvosi jellegű kérdés, hogy ebbe mint építészeti hatóság egyáltalában nem kívánunk beleszólni. Döntsék el a közegészségügyi ténnyezők, vajjon a kiválasztott hely a betegek és a környéken letelepedett lakosság szempontjából teljesen megfelelő-e?

Az Erzsébet-sugárút megnyitása

Ezután megkérdeztük, melyek azok a nagyobb városrendezési feladatok, amelyek a Közmunkatanácsnál jelenleg folyamatban vannak. Rakovszky Iván a következőkben adta meg felvilágosításait:

— Az Erzsébet-sugárút megnyitásának ügyéről a közönség a legutóbbi hírlapi polemikák következtében tájékozva van. A tárgyaló tervek végrehajtása érdekében az a szándékunk, hogy mindenekelőtt a Klauzál-térig nyissuk meg az útvonalat és pedig az érdekeit telktulajdonosokkal való közvetlen tárgyalás révén. Ha idáig az út készen van, már könnyebb feladat következik. Innen az út folytatása a Dob-utca, mely megfelelően megszélesíttetik. Az utcák kiszélesítésére nézve kifejlesztett gyakorlat van, amely a szabályozási terheit új építkezések alkalmával az új szabályozási vonalra kerülő telkek tulajdonosai között osztja meg. Nagyjából ezt a rendszert kívánjuk követni itt is. Az eljárás mindössze egynehány telek esetében fog komolyabb beavatkozást szükségessé tenni, ahol olyan újabbkeletű építkezések vannak, amelyek tulajdonosai rövid időn belül aligha fognak új építkezésre engedélyt kérni.

Park-sáv a Palatinus-házaktól a malmokig

— Sokat foglalkozik a Közmunkatanács a székesfővárosnak a Margithidőtől északra eső területeivel. A körümentő Lipótváros rohamosan épül, a budai oldal viszont a közlekedés nehézségei folytán kívánja meg a sürgős beavatkozást. Az északi Lipótvárosban nagyobb szabású teret kívánunk nyitni, mely a Palatinus-házaktól kezdődően széles park-sáv formájában húzódnék a malmokig, a közepén a Dunára és a Margitszigetre nyíló perspektívájú mélyebb térré szélesedve ki. A tér kialakításához szükséges területek részben a Közmunkatanács kezén vannak, részben a telktulajdonosok engedik át telkük értékének a tér létesítése folytán előálló emelkedése fejében. A végleges szabályozás az ősz folyamán lesz aktuális, amikor is feloldható lesz a környező területre a szabályozás hiánya folytán kimondott építkezési tilalom. A tér elhatárolása és a parkirozás megkezdése a jövő esztendő dolga.

— A szemközti budai oldal szabályozási tervei elkészültek már és a Közmunkatanács ezeket a székesfővárosnak le is küldötte. A Zsigmond-utca forgalma ezek szerint a ter-

vek szerint megosztatnék. Csak a teherforgalom maradna meg, a Császárfürdő melletti szűk köz útvonalán, míg a gyorsforgalom a Zsigmond-tértől a Dunapartúra lekanyarodó utcán a Dunaparti kerten keresztül jutna a Margithídra. A terv végrehajtása összefüggésben van a rakpart kiépítésével, mert így állna rendelkezésre a Duna partján olyan területnyereség, amely a parktól elvett területet pótolhatja.

Az Andrassy-út és Tabán

— Az aktuális kérdések közé tartozik az *Andrassy-út meghosszabbításának ügye is*. A telektulajdonosok nagy része hajlandó olyan tagosítási eljárásba belemenni, amely az útvonal megnyitását költség nélkül lehetővé teszi, viszont a terheket a telektulajdonosok között aránylagosan osztja meg. Vannak ugyan egyes hirtokosok, akik a rájuk nézve igen előnyös egységbe nem akarnak belemenni. Ezek ellen megindítottuk a kizárólagos eljárást és így az útvonal megnyitásával kapcsolatos értékelkedés nyereségét helyettük a Közmunkatanács fogja élvezni.

— Nehezebb a dolgom a Tabán ügyében. A telkeknek ezen a területen részben a székesfőváros, részben a Közmunkatanács a tulajdonosa. Egységes beépítési akció előfeltétele tehát, hogy a két tulajdonos megállapodásra jusson, mert nagyobb akciót csak közösen lehetne lefolytatni. Szükségesnek mutatkozik a szabályozási tervek módosítása. *A régiak végrehajtása igen nagy költséggel kerülne.* Sok emeletes bérpalota lebontását tenné szükségessé és a kissé békebeli bőséggel tervezett közlekedési útvonalak kiépítése is drága volna. *Az új szabályozás útvonalának el kell kerülnie a nagy, modern házakat a hegyre vezető utakat át kell terveznie olyanformán, hogy az utak egy részének emelkedési viszonyait kedvezőtlenebbé tesszük ugyan, de megtakarítunk a hegyet könnyen vevő autóforgalomra nézve amúgyis felesleges szerpentinekét, viszont felvezetünk egy, vagy két menedékes utat, a Naphegy és a Gellérthegy lejtőjén a teherforgalom és autóbusszjáratok részére. A Tabán közmunkáinak költségeit azzal is csökkenthetnők, ha területéből többet áldozunk közkert céljára.* Az így kialakítandó park területében azután meg lehetne menteni egy-egy vadregényes régi tabáni utcát. A kitarozott régi házakat a főváros alkalmazottjai részére lakásul felhasználhatná, a székesfővárosnak viszont egyik legérdekesebb kuriózuma lehetne a parkba belekompondált régi patinás városrészlet.

A főváros egységes szabályozási terve

Megkérdeztük még a Közmunkatanács elnökét, hogy készül-e a székesfőváros egységes szabályozási terve?

— Ez bizony nehéz kötelesség, — felelte — de teljesítendő kötelesség. Modern nagyváros befejezett és egységes szabályozási terv nélkül nem fejlődhetik helyesen. Ma a helyzet az, hogy a város különböző területeire vonatkozó tervek más és más állapotban vannak. Van olyan, amely törvényesen elfogadott, van amelyik tárgyalás alatt áll, — néhol húsz esztendeje, — sőt olyan területek is vannak, amelyekre nézve kétféle terv fut párhuzamosan, egy régi, amely elavult, és egy új, amelyet még senki sem fogadott el. *Ebben a káoszban rendet kell teremteni. Ez a munka évekig fog ugyan tartani, de nem fog különös nehézséggel jární, mert nyersanyag, előzetes tervezettség, papírra rajzolt eszme van bőven.* Ezért nem is lehet ma már Budapest szabályozását pályázat útján megoldani. Mindenfelé találkozunk az életbe felig átvitt tervekkel és előnyösebb egy kevésbé tökéletes terv következetes keresztulvitele, mint az örökös változtatgatás és kapkodás. A feladat tehát az, hogy az eddigi szétszórt tervek közül válogassuk ki a legjavát és kovácsoljuk össze egységes egészzé. Ez a feladat normális emberi akaratörővel is teljesíthető és ismerve a buzgóságot, amely ilyen szempontból minden illetékest eltölt, rövidesen valószínűleg teljesítve is lesz.